

NOVA GRŠČINA
(bere dr. Christina Manouilidou)

Κ.Π. Καβάφης (1863-1933), Αναγνωρισμένα

Ο ήλιος του απογεύματος

Την κάμαρη αυτή, πόσο καλά την ξέρω. Τώρα νοικιάζονται κι αυτή κι η πλαγινή για εμπορικά γραφεία. Όλα το σπίτι έγινε γραφεία μεσιτών, κι εμπορών, κι Εταιρείες.

Α η κάμαρη αυτή, τί γνώριμη που είναι.

Κοντά στην πόρτα ήταν ο καναπές, κι εμπρός του ένα τουρκικό χαλί· σιμά το ράφι με δυο βάζα κίτρινα. Δεξιά· όχι, αντικρύ, ένα ντολάπι με καθρέπτη.

Στη μέση το τραπέζι όπου έγραφε· κι οι τρεις μεγάλες ψάθινες καρέγλες. Πλάι στο παράθυρο ήταν το κρεβάτι που αγαπηθήκαμε τόσες φορές.

Θα βρίσκονται ακόμη τα καημένα πουθενά.

Πλάι στο παράθυρο ήταν το κρεβάτι· ο ήλιος του απογεύματος το 'φθανε ως τα μισά.

...Απόγευμα η ώρα τέσσερες, είχαμε χωρισθεί για μια εβδομάδα μόνο... Αλίμονον, η εβδομάς εκείνη έγινε παντοτινή.

Απ' τες εννιά

Δώδεκα και μισή. Γρήγορα πέρασεν η ώρα απ' τες εννιά που άναψα την λάμπα, και κάθισα εδώ. Κάθουμουν χωρίς να διαβάζω, και χωρίς να μιλώ. Με ποιόνα να μιλήσω κατάμονος μέσα στο σπίτι αυτό.

Το είδωλον του νέου σώματός μου, απ' τες εννιά που άναψα την λάμπα, ήλθε και με ηύρε και με θύμισε κλειστές κάμαρες αρωματισμένες, και περασμένην ηδονή — τί τολμηρή ηδονή! Κι επίσης μ' έφερε στα μάτια εμπρός, δρόμους που τώρα έγιναν αγνώριστοι, κέντρα γεμάτα κίνησι που τέλεψαν, και θέατρα και καφενεία που ήσαν μια φορά.

Το είδωλον του νέου σώματός μου ήλθε και μ' έφερε και τα λυπητερά· πένθη της οικογένειας, χωρισμοί, αισθήματα δικών μου, αισθήματα των πεθαμένων τόσο λίγο εκτιμηθέντα.

Δώδεκα και μισή. Πώς πέρασεν η ώρα. Δώδεκα και μισή. Πώς πέρασαν τα χρόνια.

Απολείπειν ο θεός Αντώνιον

Σαν έξαφνα, ώρα μεσάνυχτ', ακουσθεί
αόρατος θίασος να περνά
με μουσικές εξάισιες, με φωνές -
την τύχη σου πού ενδίδει πια, τα έργα σου
που απέτυχαν, τα σχέδια της ζωής σου
πού βγήκαν όλα πλάνες, μη ανωφέλετα θρηνήσεις.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια πού φεύγει.
Προ πάντων να μη γελασθείς, μην πεις πώς ήταν
ένα όνειρο, πώς απατήθηκεν η ακοή σου
μάταιες ελπίδες τέτοιες μην καταδεχθείς.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
σαν πού ταιριάζει σε πού αξιώθηκες μια τέτοια πόλι,
πλησίασε σταθερά προς το παράθυρο,
κι άκουσε με συγκίνησιν, άλλ' όχι
με των δειλών τα παρακάλια και παράπονα,
ως τελευταία απόλαυσι τους ήχους,
τα εξάισια όργανα του μυστικού θιάσου,
κι αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια πού χάνεις.

K.P. Kavafis, *Anagnorismena*

O ilios tou apogevmatos

Tin kamari afti, poso kala tin ksero. Tora nikiazontai ki afti ki i plagini ja eborika grafia. Olo to spiti egine grafia mesiton, ki eboron, ki Eteries.

A i kamari afti, ti gnorimi pu ine.

Konta stin porta edo itan o kanapes, ki ebros tou ena turkiko chali· sima to rafi me dio vaza kitrina. Deksia· ochi, antikri, ena ntoulapi me kathrepti.

Sti mesi to trapezi opou egrafe· ki oi tris megales psathines karegles. Plai sto parathiro itan to krevati pou agapithikame toses fores.

Tha vriskontai akomi ta kaimena pouthena.

Plai sto parathiro itan to krevati·o ilios tou apogevmatos to 'fthane os ta misa.

...Apogevma i ora tesseris, ichame choristhi ja mia evdomada mono... Alimonon, i evdomas ekini egine pantotini.

Ap' tes enia

Dodeka ke misi. Grigora perasen i ora ap' tes enia pou anapsa tin lampa, ke kathisa edo. Kathoumoun choris na diavazo, ke choris na milo. Me pionna na miliso katamonos mesa sto spiti afto.

To idolon tou neou somatos mou, ap' tes enia pou anapsa tin lampa, ilthe ke me ivre ke me thimise klistes kamares aromatismenes, ke perasmenin idoni— ti tolmiri idoni! Ki episis m' efere sta matia empros, dromous pou tora eginan agnoristoi, kentra gemata kinisi pou telepsan, ke theatra ke kafenia pou isan mia fora.

To idolon tou neou somatos mou ilthe ke m' efere ke ta lipitera· penthi tis ikogenias, chorismi, esthimata dikou mou, esthimata ton pethamenon toso ligo ektimithenta.

Dodeka ke misi. Pos perasen i ora. Dodeka ke misi. Pos perasan ta chronia.

Apolipin o theos Antonion

San eksafna, ora mesanixt', akousthi
aoratos thiasos na perna
me mousikes ekksesies, me fones -
tin tichi sou pou endidi pia, ta erga sou
pou apetichan, ta sxedia tis zois sou
pou vgikan ola planes, mi anofeleta thrinisis.
San etimos apo kero, sa tharaleos,
apochereta tin, tin Aleksandria pou fevgi.
Pro panton na mi gelasthis, min pis pos itan
ena oniro, pos apatithiken i akoi sou
matees elpides teties min katadechthis.
San etimos apo kero, sa tharaleos,
san pou teriazei se pou aksiothikes mia tetia poli,
plisiase stathera pros to parathiro,
ki akouse me sigkinisin, all' ochi
me ton dilon ta parakalia ke parapona,
os teleftea apolafsi tous ichous,
ta ekksesia organa tou mistikou thiasou,
ki apochereta tin, tin Aleksandria pou chanis.

Popoldansko sonce

Ta sobica, kako dobro jo poznam.
Zdaj tako to kot sosednjo oddajajo
za trgovski pisarni. Vsa hiša se je spremenila
v pisarne agentov in trgovcev in Podjetij.

Oh, ta sobica, kako mi je domača.

Poleg teh vrat tukaj je stal kavč,
pred njim pa turška preproga;
zraven polica z dvema rumenima vazama.
Na desni; ne, nasproti, omara z ogledalom.
Na sredi miza, za katero je pisal;
in trije veliki pleteni stoli.
Pod oknom je stala postelja,
kjer sva se tolikokrat ljubila.

Verjetno so še kje spravljene, ubožci.

Pod oknom je stala postelja;
popoldansko sonce jo je osvetljevalo do polovice.

... Popoldne ob štirih sva se razšla
samo za en teden ... Gorje,
tisti teden se je spremenil v za vedno.

Od devetih –

Pol enih. Čas je hitro minil
od devetih, ko sem prižgal svetilko
in se usedel sem. Sedel sem, ne da bi bral
in ne da bi govoril. S kom bi govoril,
sam samcat v tej hiši.

Privid mojega mladega telesa je prišel že
ob devetih, ko sem prižgal svetilko,
našel me je, da bi me spomnil
na zapahnjene, dehteče čumnate
in minulo naslado – kakšno drzno naslado!
In pred oči mi je priklical še
ceste, ki so zdaj neprepoznavne,
živahna zabavišča, ki so se zaprla,
in gledališča in kavarne, ki so nekoč bile.

Privid mojega mladega telesa
je s sabo prinesel tudi žalostne spomine;
smrti v družini, slovesa,
čustva mojih bližnjih, čustva pokojnih,
ki jih nisem znal prav ceniti.

Pol enih. Kako hitro mi je minil čas.

Pol enih. Kako hitro so mi minila leta.

Bog zapusti Antonija

Ko na lepem opolnoči zaslišiš,
kako gre mimo nevidna povorka
ob spremljavi čudovite glasbe, z vzkliki –
svoje sreče, ki se preobrača, svojih dejanj,
ki so spodletela, življenjskih načrtov,
ki so drug za drugim izpuhteli, ne obžaluj zaman.
Kot bi bil že zdavnaj pripravljen, kot bi bil hraber,
se poslovi od nje, od Aleksandrije, ki te zapušča.
Predvsem pa si ne laži, ne reci si, da so bile to
samo sanje, da so te ušesa zavedla;
ne dovoli si takšnih praznih upov.
Kot bi bil že zdavnaj pripravljen, kot bi bil hraber,
tako kot se spodobi zate, ki ti je bilo dano takšno mesto,
se s trdnim korakom približaj oknu
in prisluhni z vznemirjenjem, ampak ne
da bi prosjačil in tožil kakor strahopetci,
zvokom kot poslednjemu užitku,
čudovitim glasbilom mističnega sprevoda,
in se poslovi od nje, od Aleksandrije, ki jo izgubljaš.

Prevedla Lara Unuk.

Vir: Lara Unuk, *Konstantinos Kavafis, Lepoto zrl sem, Zbrane pesmi 1*. Poetikonove Lire.
Ljubljana: Hiša poezije, 2020.